

Bài 39. CAU TẠO TRONG CỦA THẦN LẦN

I. NHẮC LẠI KIẾN THỨC CƠ BẢN

* Về cấu tạo trong của Thần lẫn, các em cần nhớ ý chính, thần lẫn có những đặc điểm phù hợp với đời sống hoàn toàn ở cạn:

- Thở hoàn toàn bằng phổi, sự trao đổi khí được thực hiện nhờ sự co giãn của các cơ liên sườn.
- Tim xuất hiện vách hụt ngăn tạm thời tâm thất thành 2 nửa (4 ngăn chưa hoàn toàn). Máu nuôi cơ thể vẫn là máu pha.
- Cơ thể giữ nước nhờ lớp vảy sừng và hậu môn cùng trực tràng có khả năng hấp thụ lại nước.
- Hệ thần kinh và giác quan tương đối phát triển.

Gợi ý trả lời câu hỏi (trang 127, 128 SGK) PHÂN THẢO LUẬN

& Hãy nêu rõ sai khác nổi bật của bộ xương thần lẫn so với bộ xương ếch. Bốn sai khác nổi bật của bộ xương Thần lẫn (Bò sát) so với bộ xương Ếch là: (quan sát hình 39.1).

- Cột sống dài hơn, có nhiều đốt sống đuôi giúp sự di chuyển.

Bò sát có 8 đốt sống cổ giúp cho cổ của Bò sát linh hoạt hơn cổ Ếch (Ếch chỉ có 1 đốt sống cổ).

- Một số xương sườn khớp với nhau bởi xương mỏ ác ở giữa tạo lồng ngực bảo vệ nội quan và tạo sự hô hấp.
- Xương đai vai và xương đai hông của Thần lẫn đều khớp với cột sống (ở Ếch chỉ có xương đai hông khớp với cột sống).
- Dựa vào hình 39.2, theo dõi các số ghi trên hình, tìm các hệ cơ quan: tuần hoàn, hô hấp, tiêu hoá, bài tiết, sinh sản của thần lẫn.
- Hệ tiêu hóa gồm: thực quản, dạ dày, ruột non, ruột già, lỗ huyết và tuyến tiêu hoá (gan, mật, tụy).
- Hệ tuần hoàn gồm: tim, động mạch chủ, tĩnh mạch chủ dưới.
- Hệ hô hấp: gồm khí quản, phổi.
- Hệ bài tiết: thận, bóng đái.
- Hệ sinh sản: tinh hoàn, ống dẫn tinh, cơ quan giao phối.

? Hệ tuần hoàn của Thần lẫn có gì giống và khác với Ếch?

- Hệ tuần hoàn của Thằn lằn vàẾch giông và khác nhau như sau:
- Giống nhau: có 2 vòng tuần hoàn, máu pha, tim có 3 ngăn (2 tâm nhĩ, 1 tâm thất).

Khác nhau: ở Thằn lằn, tâm thất có 1 vách hụt ngăn tạm thời chia tâm thất thành 2 nửa nên máu ít bị pha hơn. ỞẾch, tâm thất không có vách ngăn hụt, máu pha nhiều hơn.

II. BÀI TẬP:

1. So sánh bộ xương thằn lằn với bộ xương ếch.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Trình bày đặc điểm cấu tạo trong của thằn lằn thích nghi với đời sống ở cạn.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Lập bảng so sánh cấu tạo các cơ quan tim, phổi, thận của thằn lằn và ếch.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hết.

*Lưu ý: học sinh viết lại kiến thức cơ bản vào tập.
- In bài ra làm bằng bút xanh để nộp lấy điểm.